

dossiernummer 8737

onderwerp Uitgangspuntendocument omgevingsplan

De raad van de gemeente Gouda;

gelezen het voorstel van 9 juli 2024,

besluit:

1. Het uitgangspuntendocument omgevingsplan vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 23 oktober 2024.

De raad van de gemeente voornoemd,

griffier

voorzitter

drs mr E.J. Karman-Moerman

mr drs P. Verhoeve

Bijlage 1 Uitgangspunten omgevingsplan

Hieronder staan de uitgangspunten over de opbouw en structuur van het omgevingsplan, maar ook over de gewenste aanpak van de verordeningen en de wijze van sturing, flexibiliteit en deregulering onder de Omgevingswet.

Door de belangrijkste uitgangspunten en ontwerpprincipes vooraf vast te leggen, wordt een ongewenste opbouw van het omgevingsplan en discussie/verwarring tijdens het planproces zoveel mogelijk voorkomen. Dit neemt niet weg dat bij de ontwikkeling van het plan ongetwijfeld keuzes naar voren zullen komen, die op dit moment nog niet zijn voorzien. Daarom geeft dit uitgangspuntendocument vooral een hoofdrichting aan. Op het moment dat met de inhoud aan de slag wordt gegaan, zullen een aantal uitgangspunten en onderwerpen concreter worden uitgewerkt en worden voorgelegd aan de raad. Dit omdat de raad het bevoegd gezag is voor het vaststellen van het omgevingsplan.

1. Uitgangspunt: Toepassing juridisch instrumentarium invulling Omgevingsplan

De Omgevingswet biedt diverse instrumenten voor het opbouwen van het Omgevingsplan, die naar keuze gebruikt kunnen worden. Zo zijn er opties voor open of gesloten normen, het toepassen van vergunningplichten en het voorschrijven van omgevingswaarden (in de varianten inspanningsverplichting of resultaatverplichting voor gemeente en/of derden). Twee overwegingen spelen steeds een rol bij de vraag óf de instrumenten worden ingezet en de manier waarop dat gebeurt, namelijk:

- De vraag wat bereikt moet worden en hoe de genoemde instrumenten daaraan bij kunnen dragen;
- Het de “ja, mits-houding” als basisprincipe uit de Omgevingswet.

Voorgesteld wordt nu nog geen keuze te maken om bepaalde instrumenten toe te passen en over de manier waarop ze worden toegepast, maar bij elk wijzigingsbesluit te bepalen wat effectief is, tegen de achtergrond van de doelen die in elk wijzigingsbesluit moeten worden bereikt.

2. Uitgangspunt: Er wordt gebruik gemaakt van programma's voor de verdere uitwerking

In een programma worden maatregelen geformuleerd die leiden tot de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Het programma is een zelfbindend instrument voor het bestuur en de gemeente kan zelf kiezen hoe programma's worden ingezet. Zo kan de Omgevingsvisie verder worden uitgewerkt in programma's of met minder programma's werken door de omgevingsvisie specifiek te maken. In Gouda behoeft de Omgevingsvisie een uitwerking via dit instrument. Denk bij een programma bijvoorbeeld aan een uitwerking van de Omgevingsvisie op een onderwerp als klimaatadaptatie of een gemeentelijk rioleringsplan. Ook kan een programma een gebiedsgericht programma van een specifieke wijk in Gouda bevatten. We maken gebruik van het instrument programma's in de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie.

3. Uitgangspunt: Beleid is bepalend voor invulling van het omgevingsplan

In het Omgevingsplan staan regels die nodig zijn met het oog op de doelen van de wet en in het bijzonder de doelen van het Omgevingsplan zelf. De doelen van het Omgevingsplan vloeien in de regel voort uit de beleidstrechter die begint bij de Omgevingsvisie. Verdere uitwerking van die visie kan worden gevonden in programma's en andere beleidsstukken. Dat beleid gezamenlijk zal dan ook de basis vormen voor de regels die (moeten) worden opgenomen in het Omgevingsplan. Het ligt voor de hand dat al bij de totstandkoming van beleid wordt nagedacht over hoe benodigde regels een plek kunnen krijgen in het omgevingsplan. Dit zorgt ervoor dat het beleid op zichzelf al een onderbouwing is van het Omgevingsplan en dat wordt voorkomen dat beleidsdoelen niet haalbaar blijken bij totstandkoming van het Omgevingsplan.

Naast de wet vormen de Omgevingsvisie en beleidsstukken waarin die visie nader is uitgewerkt, de basis voor de inhoud van het Omgevingsplan. In beleidsstukken wordt aandacht besteedt aan hoe de beleidsdoelen kunnen worden gehaald door middel van regels in het Omgevingsplan. Het Omgevingsplan volgt het beleid en is in die zin zoveel mogelijk beleidsneutraal.

4. Uitgangspunt: Casco staalkaarten VNG worden gebruikt als opzet voor het omgevingsplan

Gemeenten hebben de vrijheid om op een eigen manier het omgevingsplan op te bouwen en in te delen. De VNG heeft een casco voor het omgevingsplan opgesteld die gemeenten als basis kunnen gebruiken. De ODMH gebruikt in haar advisering voor de milieu thema's ook de casco van de VNG. Om niet opnieuw het wiel uit te vinden wordt gekozen om de VNG casco als basis te gebruiken.

5. Uitgangspunt: Themagericht en gebiedsgericht worden gecombineerd voor de opbouw van het omgevingsplan.

Afhankelijk van het om te zetten beleid zal dit thematisch of gebiedsgericht worden ingevuld. Er wordt gekozen voor de invulling die het meest passend is voor het doel/ het beste aansluit bij de bestaande regels.

Het doel van de Omgevingswet is om integrale ruimtelijke afwegingen te maken bij het toedelen van functies. Dit wordt ingevuld door in het omgevingsplan gebiedsgericht deze keuzes zichtbaar te maken. Deze gebiedsgerichte aanpak betekent dat voor een bepaald gebied een compleet omgevingsplan wordt opgesteld. Het omgevingsplan wordt dan geografisch opgebouwd. Daar waar integrale keuzes gemaakt moeten worden (bijv. voorkomen hittestress, parkeren, groen, wonen) wordt voor een gebiedsgerichte aanpak gekozen die zich vertaalt in planregels gericht op het gekozen gebied.

Bij de thematische opbouw gaat om het opstellen van planregels die uitvoering geven aan sectoraal beleid en voor het gehele grondgebied gelden. Het omgevingsplan wordt dan thematisch opgebouwd. Voorbeelden zijn het monumentenbeleid en bodembeleid; dat is voor de hele gemeente hetzelfde. Binnen een thema kunnen in het omgevingsplan wel verschillende gebieden met andere regels worden aangewezen, zoals bijvoorbeeld: voor bodemkwaliteit industrie en bodemkwaliteit wonen. Daar waar sprake is van beleid dat een ruimtelijke 'vertaling' nodig heeft en geen onderdeel is van de integrale beoordeling bij de evenwichtige toedeling van functies wordt voor een thematische aanpak gekozen.

6. Uitgangspunt: Het in ontwikkeling zijnde beleid kan worden ingepast in planregels. En bestaand beleid wordt beleidsneutraal omgezet.

Tijdens de transitiefase zal ook nieuw beleid worden ontwikkeld of bestaand beleid worden herzien. Om te voorkomen dat dit wordt toegevoegd aan de werkvoorraad van beleid dat 'vertaald' moet worden in het Omgevingsplan zal het voorstel voor de planregels zoveel mogelijk tegelijk of opvolgend met het beleid/plan worden opgeleverd.

Per verordening en vastgesteld beleidsstuk wordt, in samenhang met de relevante onderdelen van de bruidsschat per onderwerp een voorstel opgesteld. In dit voorstel staat een korte toelichting gevolgd door de planregels en deze worden via een wijzigingsbesluit omgezet naar het nieuwe omgevingsplan. Omwille van de tijdsplanning is het niet mogelijk om alle bestaande verordeningen en beleidsdocumenten opnieuw inhoudelijk te beoordelen.

7. Uitgangspunt: De transitiefase levert geen belemmeringen op voor nieuwe initiatieven

De initiatieven worden conform de afgesproken processen van de Omgevingswet beoordeeld op inpasbaarheid. Voor initiatieven die niet zondermeer inpasbaar zijn, kan er een buitenplanse omgevingsplan activiteit (bopa) procedure of wijziging van het omgevingsplan worden gevolgd.